

O tym jak dzieci ze szkoły nr 177 w Warszawie złożyły wizytę w fabryce odzieżowej przy ulicy Terespolskiej (dawnych Zakładach Przemysłu Odzieżowego CORA)

W powojennej Polsce tradycją szczególnie dla uczniów szkół zawodowych stały się wizyty w różnego rodzaju zakładach pracy. Podobne wycieczki odbywała również młodzież ze szkoły nr 177 w Warszawie. W 1962 roku uczniowie pod opieką nauczycieli i wychowawców odwiedzili Zakłady Przemysłu Odzieżowego CORA przy ulicy Terespolskiej 4 na Pradze Południe. Więcej szczegółów na temat wzmiankowanej wizyty możemy poznać dzięki lekturze relacji zawartej w kronice na rok szkolny 1961/1962. Zakład stanowiący główny cel szkolnej wycieczki rozpoczął produkcję 22 lipca 1949 roku. Dzień ten wybrano nieprzypadkowo – 22 lipca świętowano corocznie rzekome utworzenie w 1944 roku w Lublinie, Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego (PKWN). W rzeczywistości Komitet ten utworzony został nie 22 a 20 lipca 1944 roku i nie w Lublinie, lecz w Moskwie. Główną siedzibę Zakładów zaprojektowano w nawiązaniu do architektury z okresu międzywojnia (1918-1939). Charakterystycznymi elementami architektury posiadającego pięć kondygnacji budynku są dużych rozmiarów kwadratowe okna nadające lekkości całej żelbetonowej konstrukcji. Natomiast w przypadku przybudówek przewidziano okna koliste, pofałdowane dachy oraz mozaiki. W fabryce produkowano m.in. płaszcze, garsonki, kurtki, mundury, ubrania dziecięce, odzież roboczą oraz kostiumy do filmów. Wracając do relacji zawartej w kronice szkolnej należy stwierdzić, iż wycieczka dzieci odbyła się w jeden z roboczych poniedziałków. Przy czym dokładny termin wycieczki niestety nie jest znany. Funkcję przewodnika wycieczki pełnił główny inżynier. Pierwszym punktem zwiedzania fabryki była wizyta w magazynie w którego wnętrzach przechowywano „bele” różnych materiałów służących do produkcji ubrań letnich i zimowych, sprowadzone z miast na Mazowszu: Łowicza, Bielska i Żyrardowa. Następnie dzieci mogły przyjrzeć się pracy planistów wykonujących obliczenia na zapotrzebowanie na odzież wśród mieszkańców stolicy i całej Polski oraz sporządzających wykroje-formy przyszłych ubiorów zgodne z aktualnymi trendami w modzie. Z pewnością jednak najważniejszym momentem wizyty była prezentacja pracy Pań krajczyń które korzystając z wysoko wyspecjalizowanych maszyn elektrycznych rozcinały poszczególne elementy przyszłych ubrań oraz Pań szwaczek zajmujących się zszywaniem skrojonych przez ich koleżanki części. Analogiczny typ produkcji nazywa się jak słusznie zauważył autor relacji – taśmowym. Przyjęcie wyżej opisywanej metody pracy przyspieszało bardzo czas produkcji. Jak twierdzi autor relacji i zarazem uczestnik wycieczki czas krojenia materiałów na przyszły płaszcz wynosił zaledwie 5 minut. Niewiele dłużej zapewne pracowały szwaczki. Dwa ostatnie

etapy produkcji natomiast, które również mogły obserwować dzieci to prasowanie uszytych ubrań oraz ich pakowanie w skrzynie. Do osobnych czynności należy zaliczyć wycenianie ubrań i wysyłka do sklepów zlokalizowanych w Warszawie i innych miastach Polski. Do relacji został dołączony również okolicznościowy rysunek anonimowego autora. W górnej części rysunku autor uwiecznił trzy stoły z maszynami do szycia, specjalny wózek służący do przewozu gotowych ubrań zawieszonych na wieszakach, stół służący zapewne do prasowania ubrań (żelazko i suknia leżące na stole), stół służący być może do konsultacji między pracownikami i dyrekcją. W środkowej części widać grupę czternaściorga dzieci podążających gęsiego za swą wychowawczynią (dzierżącą w rękach koszyk i nieznaną przedmiot) i ich kolegą (w czerwonej czapce). W dolnej części rysunku widać pracujące przy stołach (różowym i żółtym) szwaczki obsługujące elektryczne maszyny do szycia. Na kolejnym stole oglądający dostrzeże kolejne dwie Panie – krajczynie zajmujące się krojeniem dużymi nożycami płatów materiałów z przeznaczeniem na przyszłe ubrania i ich prasowaniem (żelazko elektryczne leżące na stole).

Zakłady Przemysłu Odzieżowego CORA mieściły się na Kamionku przy ulicy Terespolskiej 4, ok. 1969 rok. Źródło: <https://www.twoja-praga.pl/praga/fabryki/3162.html>